

Nykyaikaisten toimistorakennusten haasteet – vaihtelevat käyttöasteet ja toimiva sisäympäristö

Kiinteistönomistajan kokemukset ja
kehitystarpeet

Pasi Pipatti 7.11.2023

Senaatti-konserni vastaa valtion kiinteistöistä ja työympäristöistä

Olemme valtion sisäinen palvelukeskus ja valtiovarainministeriön alainen liikelaitoskonserni, jolle eduskunta, valtiovarainministeriö ja puolustusministeriö asettavat tavoitteet.

489 milj. €
Investoinnit

861 milj. €
Liikevaihto

1 270
Henkilöstö

8 600 kpl
Rakennukset

100 000
Asiakkaat

76 %
Tilojen käyttäjistä melko tai erittäin tyytyväisiä

Nollatulot valtion vuokraustoiminnasta

Vuokrilla katetaan kiinteistöjen investoinnit ja ylläpito.

Huolehdimme kulttuurihistoriallisista kohteista

600 suojeltua, erikoisosaamista vaativaa arvorakennusta.

Tiloja ja toimintaa kehitetään yhdessä

Asiakkaina mm. valtion virastot ja laitokset, ministeriöt, vankilat, tutkimus- ja kulttuurilaitokset.

Uusi organisaatio 1.1.2021

Puolustuskiinteistöt vastaa Puolustusvoimien kiinteistöistä ja palveluista, Senaatti-kiinteistöt muiden valtion toimijoiden.

Tarjoamme tiloihin liittyvät palvelut valtionhallinnolle:

- Toimitilapalvelut, digitaaliset toimitilapalvelut
- Turvallisuuspalvelut
- Johdon työympäristöpalvelut
- Ympäristöpalvelut

Nykyaikaisten toimistorakennusten haasteet – vaihtelevat käyttöasteet ja toimiva sisäympäristö

- Toimistotilojen käyttö on muuttunut valtiolla merkittävästi viimeisen vuosikymmenen aikana
  - Alun perin pääosalla työntekijöistä omat työhuoneet käytössä 8-16
  - Seuraavaksi tuli monitilaympäristöt niin, että jokaiselle oli oma työpiste
  - Nopeasti monitilaympäristössä luovuttiin kiinteistä työpisteistä ja työpisteitä oli vain esim. 80%:lle työntekijöistä ja liukuva työaika pääosin käytössä
  - Eri virastojen yhteiskäyttöisiä tiloja pilotoitiin
  - Pandemian aikana valtiolla siirryttiin etätöihin ja etätöiden osuus jäi suureksi
  - Seuraavassa vaiheessa toimistotyössä siirrytään laajasti eri virastojen yhteisiin työtiloihin ja asiakaspalvelupisteisiin

Nykyaikaisten toimistorakennusten haasteet – vaihtelevat käyttöasteet ja toimiva sisäympäristö

- Tilankäyttö vaihtelee Valtion rakennuksissa hyvin paljon
- Suurin osa tiloista pääsääntöisesti käytössä ns. virka-aikana, mutta tällöinkin käyttöasteet ovat monessa kohteessa matalia
- Ns. jatkuvasti käytössä olevissa rakennuksissa on usein vain osa tiloista aina käytössä, osa tiloista voi joskus olla käytössä virka-ajan ulkopuolella ja suuri osa tiloista on käytössä vain virka-aikana
- Rakennushankkeiden suunnitteluvaiheessa tilojen todellinen käyttö selvitetään mahdollisimman realistisesti ja huomioidaan käytön vaatimuksen talotekniikkasuunnitelmissa

Toteutuneet sisäolosuhteet valtion toimistotiloissa

- Pääsääntöisesti S2 vaatimukset täyttyvät valtion toimistotiloissa
  - Lähes kaikki kohteet jäähdytettyjä
  - Lämpötilan osalta usein täyttyy jopa S1 vaatimukset
- Ilmamäärät tyypillisesti yli määräystason
- Yksilöllisen lämpötilasäätö on hankalaa monitilaympäristöissä
  - Tiloihin on joissakin kohteissa tehty eri lämpöisiä vyöhykkeitä
- Tilojen kalustus ja käyttö ovat jatkuvassa muutoksessa => asettaa haasteita tekniikalle ja ylläpidolle

Tarpeenmukainen talotekniikan käyttö toimistotaloissa

- Olemassa olevissa rakennuksissa on huonot valmiudet reagoida tilankäytön muutokseen ja valmiuksien parantaminen edellyttäisi suuria muutoksia talotekniikkaan
  - Perinteisesti on keskitytty mitoittamaan lämmityksen, jäähdytyksen ja tilankäytön huipputilanteet
- Toimistotalojen käytön ulkopuolisena aikana kuluu suurin osa energiasta
  - Toimistotilat ovat (osittain) käytössä noin 2000 tuntia vuodessa
  - Tilojen käyttöaikana optimoidaan sisäolosuhteita ja käyttöajan ulkopuolella energiankulutusta
  - Talotekniikan tilankäytön ulkopuolisen ajan toiminta tulisi suunnitella rakennushankkeissa

Tarpeenmukainen ilmanvaihto toimistotaloissa

- Tarpeenmukaista ilmanvaihtoa on vähän käytössä monitilatoimistoissa
  - Monimutkaisia ilmanvaihtojärjestelmiä halutaan välttää
- Neuvotteluhuoneissa yms. muissa kokoontumistiloissa on siirrytty käyttämään enemmän on/off tehostuspeltejä, joilla on omat päätelaitteet
  - Heittokuviot ja äänitasot pysyvät hyvänä, vikaantumisherkkyys pienenee
- Yleisesti voisi suositella ilmanvaihtokoneiden palvelualueiden pienentämistä ja jakamista selkeämmin eri käyttötarkoitusten mukaan
- Toimistotaloissa on hankala reagoida muuttuviin käyttäjämääriin, koska yksittäisiä tiloja tai työpisteitä voi kuitenkin olla käytössä siellä täällä eri koneiden/vyöhykkeiden perässä

Kehitystarpeita toimistotilojen sisäympäristölle

- Tarpeenmukaisen säädön ja järkevän tilankäytön toteuttaminen monitilaympäristöissä
- Talotekniikan tilankäytön ulkopuolisen ajan toiminnan suunnittelu
- Sisäilman kosteudenhallinta läpi vuoden
- Koko elinkaaren aikaisen taloteknisen ymmärryksen lisääminen rakennushankkeiden ja ylläpidon henkilöstölle
  - Rakennuksen ja talotekniikan suunnittelu kokonaisuutena
  - Ylläpito-osaamisen parantaminen
- Koneellisen ilmanvaihdon maineen parantaminen

SENAATTI